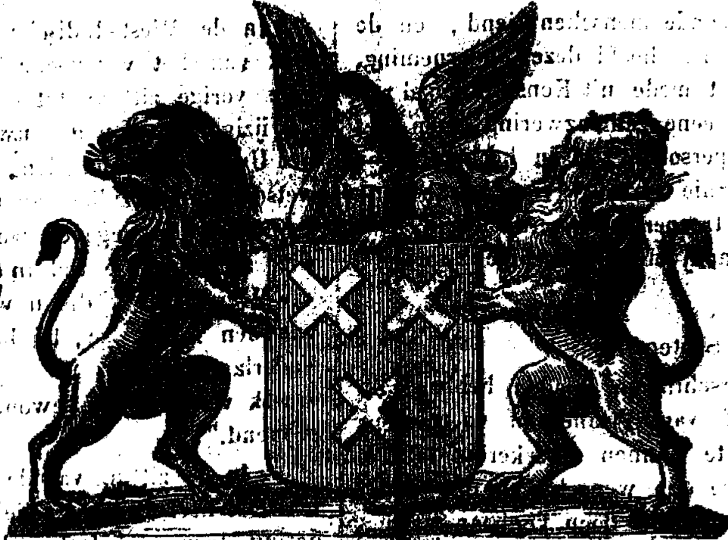
N°. 76.

Bredasche Courant.

DONDERDAG 22 SEPTEMBER 1859.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Breda*, brengen bij deze ter algemeene kennis, dat met de suppletoire beschrijving voor den Hoofdelijken Omslag dezer Gemeente over het loopende jaar, eerstdaags zal worden aangevangen, met uitnoodiging op de daartoe in de termen vallende Belastingschuldigen, om, voor zoo verre dit niet reeds mogt zijn gedaan, ter voldoening aan art. 5 der des betrekkelijke Verordening binnen den daarbij gestelden termijn, bij het gemeente-bestuur alsnog aan te vragen een beschrijvings-biljet en dit behoorlijk ingevuld, acht dagen daarna terug te bezorgen; als zullende bij weigering of nalatigheid hierin de aanslag ambtshalve geschieden, onverminderd de vervolging voor de bevoegde autoriteiten.

Breda, den 19. September 1859.

J. MASTBOOM, *Burgemeester*.

L. D. G. TEYCHINÉ, *Secretaris*.

Frankrijk.

PARIJS, den 19den September.

De *Moniteur* behelst een artikel over de drukpersvrijheid en zegt onder anderen:

Onderscheidene dagbladen hebben er van gesproken, dat een dekreet zou worden afgekondigd, dat de wet op de drukpers zou wijzigen. Dat berigt is geheel onjuist. In Frankrijk is de drukpers vrij, om alle handelingen van de regering te bespreken, en alzoo de openbare meening voor te lichten.

Zekere bladen echter, die zich de organen maken van partijen, welke de regering vijandig zijn, verlangen eene grootere vrijheid, welke echter geen ander doel zou hebben, dan de aanvallen tegen de grondwettige instellingen, en tegen de maatschappelijke orde gemakkelijker te maken. De regering des Keizers zal niet van haar stelsel afwijken, hetwelk een genoegzaam vrij veld overlaat aan den geest van openbare en uitleedende discussie, maar den vernietigenden invloed verhindert van dwaling, logen en laster.

— Volgens de *Messager de Bayonne* is Koning *Leopold* met een bijzonderen trein daar aangekomen en met hofkoetsen van het station afgehaald. Na eenige oogenblikken in het hôtel Saint Etienne vertoefd te hebben is hij naar Biarritz vertrokken. In hetzelfde blad wordt de aanstaande komst van graaf *Cavour* te Biarritz voor waarschijnlijk gehouden. Ook de Hertog van Malakoff wordt daar verwacht. Reeds zijn zijne appartementen besteld.

Koning *Leopold* van Belgie is den 14den dezer te Biarritz aangekomen en heeft er terstond een bezoek van Keizer *Napoleon* ontvangen.

Te Parijs wordt stellig verzekerd dat ook de Grootvorst *Konstantijn* van Rusland dezer dagen te Biarritz zal komen.

Een ministerieel blad van Parijs, *le Pays*, zegt: «De vereeniging van aanzienlijke personen, welke te Biarritz gekomen zijn of verwacht worden, heeft aanleiding gegeven tot geruchten van verschillenden aard, maar alle vooruitzigt op eene voldoende vereffening der in de politieke wereld aanhangige moeijelijkheden gevende. Wij gelooven in de daad, dat al de mogendheden het weldra over eene definitive regeling der Italiaansche aangelegenheden eens zullen worden. Er bestaan onmiskenbare verschijnselen, welke eene toenadering tusschen de mogendheden aanduiden."

— Het was reeds bekend dat de regering van Annam den wensch te kennen gegeven had om met Frankrijk en Spanje vrede te sluiten en dat deze opening door den Fanschen vlootvoogd gunstig aangenomen was. Thans melden berigten uit Calcutta van 27 Augustus jl., dat die onderhandelingen werkelijk tot het sluiten van een vredesverdrag hebben geleid, en dat de Fransche vlootvoogd zich daarop met zijn eskader naar de Chinesche wateren heeft begeven, alwaar deze tijdige versterking der Europesche krijgsmagt zeer welkom zou zijn. Op welke voorwaarden de vrede is gesloten en wat er gedaan is om zijne naleving van den kant der Annamers te verzekeren, wordt niet gemeld.

— Uit Marseille zijn berigten ontvangen dat de vijandige stammen den aanval hebben hervat tegen de Fransche grenzen van Algerie en verscheidene huizen in de nabijheid der mijnen van Gar Rouban hebben geplunderd en verbrand. Zij zijn echter door den generaal *Esterhazy* met veel energie teruggeslagen.

Duitschland.

FRANKFORT, den 18den September.

Den 16den werd te Frankfort eene bijeenkomst der Volkspartij gehouden. 150 leden namen daaraan deel. De Vergadering besloot het door de steden Eisenach en Hannover gegeven voorbeeld te volgen, door maatregelen te nemen tot het vormen van eene groote Duitsche partij, teneinde om de eenheid en de ontwikkeling der vrijheid van het gemeenschappelijk Vaderland te bevorderen. Tot dat einde besloot zij verder tot het vestigen van eene groote Associatie, die haar zetel te Frankfort hebben zal. De taak dier Associatie zal zijn tot ontwikkeling der algemeene vaderlandsliefde mede te werken, door het aanwenden van alle wettige middelen en inzonderheid door het begunstigen van verstandige werkzaamheid. Ook zal zij er zich op toeleggen altijd het doel dat zij beoogt en de middelen over welke de beweging der volkspartij in het gansche Land te beschikken heeft, algemeen te doen kennen. Het bestuur der Associatie is aan eene commissie van twaalf leden opgedragen.

— De staat van beleg is te Venetië opgeheven. Bij wijze van overgangsmaatregel is echter vastgesteld dat men wegens buitensporigheden, die van een uittartend karakter mogten zijn, op staanden voet zal worden gevonnisd en gestraft.

Engeland.

LONDEN, den 18den September.

Een officieel verslag van den admiraal *Hope* omtrent het gebeurde aan den mond van den Peiho is van regeringswege ter kennis des publieks gebragt. Het stemt in de hoofdzaak met de reeds bekende berigten van particulieren overeen, en behelst geene nieuwe bijzonderheden van belang.

Ten einde de herstelling der in China ondergane nederlaag te bespoedigen heeft Harer Majesteits gouvernement bevel naar Indie gezonden om aldaar onverwijld troepen voor den oorlog tegen China bijeen te brengen en af te zenden.

— Hoezeer zij de jongste gebeurtenissen in China ook blijven betreuren en het goedkeuren dat Engeland en Frankrijk eene geduchte magt derwaarts zenden, vindt men thans hier velen die zich afvragen of de schuld niet aan de zijde der gezanten geweest is, die, tegen den uitgedrukten wil der Chinezen aan, er in volhard hebben de Peiho met een sterk gewapend eskorte te willen opzeilen en den doortogt dwingen. Sommigen gaan zelfs zoo ver dit eene beleediging te noemen, welke de meest beschaafde en vredelievende Europesche natie zich niet zou hebben laten welgevallen.

Het gerucht wil dat onder anderen ook de *Great Eastern* tot het overbrengen van troepen naar China zal worden gebezigd.

— De vestingwerken van Douvres, waaraan in de laatste jaren veel gearbeid werd, zullen eerlang eene nog verdere uitbreiding ondergaan, tot welk doel de Regering eene som van 150,000 p. st. heeft aangewezen.

— Voor de groote jury heeft een onderzoek plaats gehad naar de oorzaak van het omkomen der vijf stokers, ten gevolge van het ongeluk op de *Great Eastern*. Die jury heeft zich naar de baai van Portland begeven, om het schip in oogenschouw te nemen. Reeds is men met het herstellen der veroorzaakte schade bezig, welke men zegt dat de 5000 p. st. niet te boven gaat, 1000 p. st. tot het weder in orde brengen van het groot salon daaronder begrepen.

Uit hoofde van het voorgevallen ongeluk is de proeftogt van de *Great Eastern* van Portland, die eerst op den 17den dezer bepaald was, nu tot den 8sten October, en het vertrek van Holyhead naar Portland in de Vereenigde Staten van 29 dezer tot den 20sten October uitgesteld.

— Dezer dagen overleed te Londen de ingenieur *Brunel*, die de ontwerpen heeft geleverd tot den *Great Eastern*. Hij was de zoon van den beroemden bouwmeester van den tunnel onder den Teems.

De heer *Brunel* was de zoon des beroemden ingenieurs van dien naam, wien men den tunnel onder den Teems dankt, en ving onder diens leiding zijne praktische loopbaan bij de uitvoering van dien arbeid aan. Hij werd ten jare 1806 te Portsmouth geboren, ging in zijne jeugd naar Frankrijk en voltooide daar zijne opvoeding aan het collège van *Hendrik IV* te Caen. Hem dankt men, onder anderen, het plan en de uitvoering van het stoomschip *Great Western*, het eerste dat den Atlantischen Oceaan overstak, van het stoomschip *Great Britain*, van de hangende brug te Bristol, de brug te Saltash en den grooten westelijken spoorweg. De sterke inspanning die de zorg voor den bouw van de *Great Eastern* hem kostte, wordt als eene aanleiding tot zijnen betreurden dood aangemerkt.

— In Engeland vormt zich eene commissie om voor de bevolking van Midden-Italië geld, wapenen en anderen stoffelijken bijstand in den strijd voor hare onafhankelijkheid, te verzamelen. Een van Engelands invloed-

rijkste mannen, lord *Shaftesbury*, de beroemde menschenvriend, en de schoonzoon van lord *Palmerston*, staat aan het hoofd dezer onderneming.

De *Times* deelt een telegrafisch berigt mede uit Konstantinopel van den 18den dezer, dus luidende: »Er is eene zamenzwering tegen het leven des Sultans ontdekt. Tweehonderd personen zijn in hechtenis genomen, onder anderen de Pacha van Albanie als de vermoedelijke aanlegger der zamenzwering. Verschillende troepen zijn verdacht in deze zaak betrokken te zijn. Eene fanatieke partij leidde deze zamenzwering."

Belgie.

BRUSSEL, den 20sten September.

Men leest in *l'Indépendance Belge*: Verschillende bladen hebben gesproken van een uitstap, dien de Graaf van Vlaanderen voornemens was in Nederland te doen. Wij meenen te kunnen verzekeren dat het Hof van Brussel aan dat van 's Gravenhage den wensch van den Graaf van Vlaanderen om Nederland te bezoeken heeft doen kenbaar maken. Z. M. de Koning der Nederlanden heeft op de hartelijkste wijze doen antwoorden, dat hij met genoegen Z. K. H. zou ontvangen."

— De heer *Pauwels*, een der aanzienlijkste fabriekanten, heeft den beroemden schilder *L. Gallait* de voltooijing in olieverw zijner schilderij, die de pest te Doornik tot onderwerp heeft en reeds in schets zoo veel lof inoogstte, voor de som van 100,000 francs opgedragen, nadat de Staat zich tot zoodanige uitgave niet bij magte had verklaard.

Nederlanden.

BREDA, den 21sten September.

Gisteren is alhier in den hoogen ouderdom van 93 jaren overleden de WelEdele Heer *A. J. L. Ingen-Housz*, oud-lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, enz.

Ll. Maandag heeft Z. M. de wetgevende Kamers met de volgende aanspraak geopend:

MIJNE HEEREN!

»Bij het weder openen uwer vergadering, mag ik u de verzekering geven van mijne goede verstandhouding met de buitenlandsche Mogendheden. Ik ontvang van alle Regeringen betuigingen van vriendschap.

»Onze binnenlandsche aangelegenheden geven stof tot tevredenheid en hoop op vooruitgang.

»In de onderscheidene takken van het algemeen bestuur, in het bestuur van gewesten en gemeenten heerscht orde, gepaard met de handhaving van de burgerlijke en godsdienstige vrijheden der ingezetenen.

»De middelen, door de wet mij verleend tot versterking onzer weerbaarheid, worden nuttig aangewend. Uwe gezindheid om daartoe mede te werken, de vaderlandsliefde van mijn volk, onlangs weder gebleken in de bereidwillige opkomst der dienstpligtigen, en de uitmuntende geest, dien zee- en landmagt bestendig doen blijken, geven mij het vaste vertrouwen, onder alle omstandigheden de onafhankelijkheid en het grondgebied des Rijks te zullen kunnen bewaren.

»Op het gebied van kunsten en wetenschappen behoudt Nederland eervol zijne plaats.

»De landbouw, voorgelicht door wetenschap en ervaring, gaat voort nuttige verbeteringen in te voeren.

»Deze bron der nationale welvaart vloeit dit jaar niet zoo mild, als het uitzigt had doen hopen. Voor het gemis echter van een' buitengewonen oogst, heeft overvloed van veevoeder eenige vergoeding geschonken.

»In weerwil van den nadeeligen invloed, dien iedere oorlog uitoefent, was de handel niet minder levendig, en mogten andere takken van nijverheid zich in een ruim vertier verheugen. Scheepsbouw en reederijen hebben nog te kampen met de bezwaren, die hunnen bloei en hunne uitbreiding ook in het vorig jaar tegenhielden.

»De opbrengst van 's Lands gewone middelen is voldoende.

»De toestand der schatkist zal gelegenheid schenken om met kracht de hand te slaan aan de uitvoering van groote werken van algemeen nut. Betrekkelijk den aanleg van spoorwegen zullen u onverwijld op nieuw voorstellen worden gedaan. — Voor den aanleg van een korteren waterweg van de hoofdstad naar de Noordzee zal mede uwe toestemming tot het beschikken over 's Rijks geldmiddelen gevraagd worden. Door deze kostbare ondernemingen zullen zoo aanmerkelijke lasten op de toekomst gebragt worden, dat het raadzaam zijn zal aan de vroegere voornemens tot wijziging van het bestaande belastingstelsel, voor zoover daaruit eene vermindering der gewone inkomsten van den Staat zou voortvloeijen, geen gevolg te geven, dan nadat de omvang bekend zal zijn der uitgaven, die voor groote werken zullen worden gedaan.

»Intusschen gedoogt de ruimte der in de schatkist beschikbare middelen, met schulddelging voort te gaan. Op nieuw zal u daarvoor een wetsontwerp worden voorgelegd.

»Wanneer ik den hoogst bevredigenden toestand van 's Lands geldmiddelen dankbaar erken en overweeg, dat die grootendeels de vrucht is der voordeelen door de Oost-Indische bezittingen van het Rijk opgeleverd, dan besef ik niet minder mijne roeping om den bloei en de verdere ontwikkeling dier bezittingen te bevorderen. De offers, tot dat einde en tot handhaving van het gezag aldaar vereischt, worden met geene karige hand gebragt.

»Mogt dit gezag bedreigd worden dan reken ik niet alleen op mijne zee- en landmagt, die bij Djambi en Reteh haren moed en haar beleid zoo schitterend hebben aan den dag gelegd, maar ook op de vaderlandsliefde van het in Indie gevestigde deel van het Nederlandsche Volk. De moordtooneelen van Bandjermassin zullen niet ongestraft blijven en de onderwerping van Boni zal met kracht worden voortgezet.

»In de West-Indische kolonien heerschen rust en orde. Het onderzoek van het wetsvoorstel tot afschaffing der slavernij aldaar, heeft in uwe vorige zitting tot geene afdoening mogen leiden. Eerlang zal een gewijzigd ontwerp aan uwe beraadslagingen worden onderworpen.

»Uwe werkzaamheden, Mijne Heeren! zullen menigvuldig zijn. Nieuwe wetsontwerpen zullen aan uw onderzoek worden voorgesteld, en de gelegenheid zal u gegeven worden de behandeling te hervatten van andere, wier afdoening de tijd in uwe vorige zitting niet heeft toegelaten.

»Moge de taak die u wacht door u voleindigd worden onder den zegen van den Almagtige, bij het behoud van rust en vrede tot heil van het Vaderland!

»Ik verklaar de gewone Vergadering van de Staten-Generaal te zijn geopend."

— In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van gisteren heeft de heer *Philipse*, die den voorzittersstoel bekleedde, aan de Vergadering doen mededeelen den inhoud van een Koninklijk besluit, waarbij hij benoemd is tot voorzitter der Eerste Kamer gedurende het ingetreden zitting jaar.

Nadat de geloofsbrieven der nieuw benoemde of herkozen leden in orde bevonden waren nam de voorzitter het woord en hield de navolgende rede:

»Het is mij als Voorzitter van deze Eerste Kamer eene bijzonder aangename taak, Mijne Heeren, om u allen, die in dit jaar door de Staten uwer provincien tot leden dezer Kamer òf zijt herkozen, òf voor het eerst zijt benoemd, thans in deze aanzienlijke vergadering als mijne medeleden op nieuw of voor het eerst mogen begroeten.

»Zijt allen welkom in ons midden!

»Worde het aan u vergund, de andermaal of voor het eerst aan u opgedragen zóó eervolle taak met belangstelling en zelfvoldoening te volbrengen en zij het onder Gods zegen u aller deel, om in deze betrekking nog lang, ten nutte van ons dierbaar Vaderland werkzaam te blijven.

»En thans, Mijne heeren, zeer geachte medeleden van deze Kamer, aanvaard ik de taak, waartoe ik bij 's Konings voor mij zoo vereerend besluit weder ben geroepen.

»Ik doe dit, op nieuw vertrouwende op uwe ondersteuning en op uwe reeds meermalen aan mij betoonde en door mij hoog gewaardeerde welwillendheid; ik doe het bovenal onder opzien tot den Almagtige, wiens hulp en bijstand ik steeds zóó zeer behoeve.

»Moge aan mij en aan u allen, Mijne Heeren, het voorregt worden geschonken, de ons op gisteren toegezegde zóó menigvuldige werkzaamheden, die ook ons deel kunnen worden, te voleindigen ter bevordering der belangen van Koning en Vaderland, en ruste Gods zegen op alles wat in dit nu weder aangevangen zittingjaar door de Staten-Generaal, mogt het zijn onder het niet genoeg te danken genot van rust en vrede, ten algemeenen nutte zal worden tot stand gebragt."

Ook de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft gisteren eene zitting gehouden onder voorzitterschap van den heer Anemaet als oudste lid in jaren. Door dezen zijn de geloofsbrieven van de heeren Wichers en van Diggelen, respectivelijk gekozen in de districten Groningen en Goes, tot onderzoek gesteld in handen van de heeren Dullert, van Voorthuysen en van der Poel. Staande de vergadering heeft de eerste der leden van deze Commissie dienaangaande verslag uitgebragt en voorgesteld om, aangezien geene bezwaren bij het onderzoek gerezen en de overgelegde stukken alzoo in volkomen orde bevonden waren, beiden als leden toe te laten.

De Vergadering heeft zich met de conclussie van het rapport vereenigd, waarop beide heeren zitting genomen hebben.

De Kamer is daarna overgegaan tot het opmaken der nominatie van drie leden, ter aanbieding aan Zijne Majesteit den Koning, om daaruit één te kiezen als Voorzitter voor het zittingjaar 1859—1860.

Op die lijst zijn geplaatst de namen der heeren van Reenen, Dullert en Meeusen. De beide eerste werden bij eene eerste stemming gekozen; de heer van Reenen met 32 van de 55 stemmen, terwijl bij die gelegenheid de heer Dullert er 19 bekwam, de heer Heemskerk 2 en de heeren Mackay en Duymaer van Twist elk ééne; en de tweede met 30 stemmen, toen de heeren Duymaer van Twist en Schimmelpenninck van der Oije er elk 7 erlangden, de heer Mackay 4, de heer Meeusen 2 en de heeren Elout van Soeterwoude, van Nispen van Sevenaer, Jespers en Heemskerk elk ééne, terwijl één blanco biljet in de stembus werd gevonden.

De heer Meeussen werd bij eene tweede stemming benoemd met 30 stemmen tegen de heeren Schimmelpenninck van der Oije, Duymaer van Twist, die er respectivelijk 14 en 8 bekwamen, alsmede de heeren Jespers, Anemaet en Heemskerk, welke er ieder ééne op zich vereenigden.

De aldus opgemaakte lijst zal worden aangeboden aan Zijne Majesteit den Koning door eene Commissie door den Voorzitter gekozen, bestaande uit de heeren van der Linden, Boelmans ter Spill, van Lynden, Heynck van Papendrecht, die bij de opmaking der nominatieve als stemopnemers fungeerden, alsmede de heeren van Diggelen, Westerhoff, de Bieberstein en Betz.

— Bij beschikking van 20 September 1859 heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken bepaald, dat de verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer van de Staten-Generaal in het hoofdkiesdistrict 's Hertogenbosch, noodzakelijk geworden door het overlijden van den heer Mr. *J. L. A. Luyben*, zal geschieden op Dingsdag 11 October 1859, en dat, zoo eene herstemming noodig is, deze zal plaats hebben op Dingsdag den 25sten October daaraanvolgende.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 12den September 1859, n°. 46, is aan den tot president van het geregtshof in Suriname benoemden heer Mr. *J. Maurits Ganderheyden* eervol ontslag verleend uit zijne betrekking

van griffier bij de arrondissements-regtbank te Eindhoven, en zulks met ingang van den 1sten October aanstaande.

— Bij 's Konings besluit van den 17den September 1859, n°. 47, is, met ingang van 1°. November 1859, benoemd tot directeur der Nederlandsche Handelmaatschappij, de heer *A. van Bosse*, wethouder van en assuradeur te Amsterdam.

— Z. K. H. de Prins van Oranje is gisteren van 's Hage per rijtuig naar Rotterdam vertrokken, om van daar verder de reis per spoortrein naar Duitschland voort te zetten. Z. K. H. wordt vergezeld door jhr. *de Kock*, adjudant, den graaf *van Bylandt*, hofmaarschalk, en jhr. *van Pallandt*.

— Blijkens een bij het Departement van Kolonien ontvangen berigt, heeft de generaal-majoor *C. P. Schimpf* den 11den Augustus jl. het bestuur van Suriname aan den benoemden gouverneur *R. F. van Lansberge* gegeven.

— In de *Rotterdamsche courant* leest men:

»Met zekerheid verneemt men, dat er eene geheel nieuwe concessie tot den aanleg van spoorwegen aan de Regering is aangevraagd, en wel overeenkomstig de ontwerpen der Regering. Volgens de aanvrage zal deze concessie geheel met eigen middelen te werk gaan en alzoo volstrekt geene gelden van de Regering aanvragen. In plaats van $4\frac{1}{2}$ pct., zal de Regering slechts 2 pct. behoeven te guaranderen, de eigendom van de spoorwegen zal reeds over 40 jaar aan den Staat overgaan (en dus niet over 99 jaren, volgens de tegenwoordige projecten). Voorts zou de aanleg der spoorwegen in veel spoediger tijd plaats vinden, dan bij de voorloopig verleende concessie is bepaald. Het is een uitgewerkt project, heden den Minister van Binnenl. Zaken aangeboden, terwijl het verzoek om concessie door jhr. *François Leyssius* is ingediend. Daarbij wordt verlangd, dat de reeds voorloopig verleende concessiën worden ter zijde gesteld. Zelfs wordt bij deze aanvrage gereserveerd, om van de 2 pct. guarantie van het Gouvernement af te zien, hoewel dit in het belang van de zaak voor alsnog noodig wordt geacht. De verzoeker verlangt, dat de Vertegenwoordiging met de bijzonderheden zijner aanvrage worde bekend gemaakt.«

— De kapitein *J. Schraver*, van het 4de reg. inf., is in zijnen rang overgeplaatst bij den staf van gemeld wapen, ten einde bij het Departement van Oorlog werkzaam te zijn.

— Men verneemt dat op de Staatsbegrooting voor 1860 een post van *f* 200,000 zal worden uitgetrokken, ten behoeve van den aanbouw van een Paleis van Justitie, naast het thans in aanbouw zijnde hôtel voor het Ministerie van Kolonien te 's Hage, benevens voor de noodige herstellingen aan het gebouw voor de bureaux van de geneeskundige dienst in het Lange Voorhout.

— Bij het leger is thans door het Departement van Oorlog ingevoerd het nieuwe *Voorschrift betreffende de wapenen, patronen en schietoefeningen bij de infanterie*.

— Het aantal Zwitsers uit Italie, dat voor Oost-Indie dienst neemt, groeit dagelijks aan. Zij komen meerendeels van Marseille, werwaarts zij uit Italie gerigt waren. Men verwacht alzoo dat de aanvulling van het getal manschappen, dat dit jaar naar Oost-Indie zal worden gezonden, met 1400, spoedig zal kunnen plaats hebben.

— Te Leeuwarden is men zeer ontevreden over het vertrek der ruiterij, daar de stad sinds de laatste 10 jaren bijna eene ton gouds heeft besteed voor de goede kazernering der kavallerie; als: voor 't bouwen der stallen in 1848 ongeveer *f* 40,000, voor 't aanleggen van werkplaatsen p. m. *f* 15,000 voor eene manège p. m. *f* 27,000, terwijl een groot stuk land als exercitieplein was ingerigt.

— Naar men verneemt is voor eenige dagen, bij eene proefneming op de Horst bij Texel, weder een stuk kanon gesprongen van dezelfde fabriek en hetzelfde jaar als dat, hetwelk aan boord van de *Pro Patria* is bezweken. Ten gevolge van de genomen voorzorgen heeft niemand daarbij eenig letsel bekomen.

— Den 13den dezer is te Velp op zijn zomerverblijf overleden Mr. *C. J. van Assen*, emeritus hoogleeraar in de regtsgeleerde faculteit aan de hoogeschool te Leijden, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, groot-officier van die der eikenkroon en staatsraad in buitengewone dienst.

— In de *Provinciale Noord-Brabantsche Courant* leest men onder anderen het volgende aangaande den heer Mr. *J. L. A. Luijben*, den 15den dezer te 's Bosch overleden.

Mr. *Luyben* is geboren te Delft den 14den December 1786, nadat hij zijne studien met lof had voleindigd, en nadat hij tot doctor in de regten was gepromoveerd, zette hij zich als advocaat te Waalwijk neder. Op den 23 April 1812 in het huwelijk getreden zijnde met vrouwe *Cornelia Jacoba Maria van Roosmalen*, gesproten uit een achtingswaardige familie van 's Hertogenbosch, bragt hij in 1814 zijne woonplaats naar die stad over, in welke hij met het beste gevolg als regtsgeleerde zijne praktijk opende en weldra door zijne regtzinnigheid en kunde, het vertrouwen in hooge mate won, zoodat hij reeds in 1817 van wege den landelijken stand, tot lid der provinciale staten van Noordbrabant werd geroepen en door zijne medeleden in 1818 tot lid van de gedeputeerde staten benoemd, in welke laatste betrekking hij tot 1826 met ijver en tot welzijn van de provincie bleef werken; in laatstgemeld jaar werd hij door Z. M. den Koning tot district-commissaris in het 2de district-ambt, hoofdplaats Boxel, benoemd; niet lang echter mogt hij deze landelijke betrekking bekleeden; als lid der provinciale staten bij de oprigting van het collegie philosophicum te Leuven, een werkzaam aandeel genomen en zijne stem gegeven hebbende voor het indienen van een adres aan Z. M. den Koning tot behoud der R. C. Seminariums, verloor hij het vertrouwen der hooge regering, die hem kort daarop zijn ontslag als ambtenaar (1828) toezond.

Het waren de staten der provincie Noordbrabant, die hem daarop vereerden, door hem nog in datzelfde jaar als lid der Tweede Kamer der Staten-Generaal te benoemen en af te vaardigen.

Van 1829 tot heden, dus gedurende een tijdvak van ruim 30 jaren, bleef hij in 's lands wetgevende vergaderingen moedig, steeds krachtvol, en onwrikbaar aan regt en wet gehecht, de belangen van Noordbrabant en het welzijn van vorst en volk verdedigen en handhaven, zoodat hij de hoogachting van partij en tegenpartij verwierf en meermalen den voorzittersstoel met eer en takt bekleedde.

In 1842 werd Mr. *Luyben* door Z. M. den Koning tot raadsheer in het provinciaal geregtshof van Noordbrabant benoemd.

In 1841, beloonde die vorst 's mans hooge verdiensten door hem te benoemen tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Slechts drie jaren later ontving hij van dien edelen vorst eene hoogere onderscheiding. Z. M. benoemde hem in 1844 tot kommandeur dier orde. Terwijl Koning *Willem III* hem op nieuw onderscheidde en eerde, door hem in 1854 te benoemen tot groot-officier der hertogelijke Luxemburgsche orde van de Eikenkroon.

— Uit Luxemburg wordt den 15 dezer geschreven, dat de exploitatie van den spoorweg tusschen Arlon en die stad op dien dag zou aanvangen. De reizigers zullen zich op één dag, door middel van ééne regtstreeksche spoorweggemeenschap, van Brussel naar Luxemburg, Thionville, Metz en Saarbruck kunnen begeven. De inwijdingsfeesten, die, naar het schijnt, gezamenlijk door de Groothertogelijke Regering, de stad Luxemburg en de spoorweg-maatschappij zullen worden gegeven, zijn op den 4 en 5 October a. s. bepaald.

SPOORWEG ANTWERPEN-ROTTERDAM.

Vertrek van Rotterdam 10 u. 15 m.; 3 u.
» » Dordrecht naar Rotterdam 10 u. 40 m.; 3 u. 20 m.
» » Breda naar Antwerpen en Rotterdam 6 u. 50 m.; 12 u. 35 m.; 5 u. 20 m. (het laatste alleen naar Antwerpen en Moerdijk).
» » Antwerpen naar Breda en Rotterdam 7 u. 45 m.; 12 u. 20 m.; 5 u. 25 m. (het laatste alleen naar Breda en Moerdijk).

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 19. September.

TARWE ruim prijshoudend met redelijken handel: 130, 132 ℔ O with. Poolsche *f* 300, *f* 320; 131 ℔ Jar. bonte dito *f* 285, *f* 287; 129 ℔ dito *f* 275; 129 ℔ Jar. Nassaud. *f* 280; 160 ℔ N. Gelders. *f* 265.

ROGGE met veel handel: Pruissische *f* 4 hooger, gedr. ruim vorige prijzen: 126 ℔ Pruiss. *f* 187; 122, 123 ℔ mindere dito *f* 178, *f* 180; 124 ℔ Galatz *f* 178; 117, 118 ℔ Petersb. *f* 155, *f* 157; 115, 116 ℔ dito *f* 153, *f* 158.

GERST ruim prijshoudend: 110 ℔ Jar. Deensche *f* 172; 108 ℔ Jarige Fransche *f* 170.

HAVER in een doen: Deensche *f* $7\frac{1}{2}$ per 100 kil.; 75 ℔ N. Voer *f* 105.

BOEKWEIT *f* 4 hooger; 118 ℔ Holsteinsche *f* 170.

KOOLZAAD, voor $\frac{1}{2}$ P. vl. hooger, Pommer Rubs 50 P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren 1 April 61.

LIJNZAAD flaauw; 107, 108 ℔ Riga *f* $7\frac{3}{4}$; 119 ℔ Dantzig. Deder *f* 305.

RAAPOLIE flaauwer: op 6/w. *f* 35; Vlieg. *f* $33\frac{3}{4}$; 1 Oct. *f* $33\frac{5}{8}$ 1 Nov. *f* $33\frac{7}{8}$; 1 Dec. *f* $32\frac{1}{8}$; 1 Mei *f* $35\frac{1}{4}$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* 34; Vlieg. *f* $32\frac{3}{4}$; 1 Oct. en Nov. *f* $32\frac{3}{4}$; 1 Dec. *f* $32\frac{1}{4}$; 1 Maart, April en Mei 32.

HENNEPOLIE op 6/w. *f* $37\frac{1}{2}$.

RAAPKOEKEN per 1040 stuks *f* 60 à *f* 64.

LIJNKOEKEN per 104 stuks *f* 9 à *f* 11.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

Van den 20. September 1859.

Het Nederl. Mudde Tarwe Nieuwe	van	*f* 6,00	tot	*f*	9,00.
Het dito dito Oude witte Tarwe	»	» 7,20	»	»	9,40.
Het dito dito Rogge Nieuwe	»	» 5,50	»	»	6,60.
Het dito dito Rogge Oude	»	» 6,00	»	»	6,00.
Het dito dito Boekweit Oude	»	» 5,80	»	»	5,90.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	»	» 0,00	»	»	0,00.
Een dito pond Boter	»	» 0,98	»	»	1,00.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	»	» 1,40	»	»	1,70.
Het 1000 Eiken Telhout	»	» 4,10	»	»	4,25.
Het 1000 Doof Hout				»	2,75.
De kar Spaanders				»	4,10.
De » Struiken				»	2,50.
De 100 Mutsaard	van	*f* 3,50	tot	»	4,00.

239e STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

13e TREKKING. N°. 4533, *f* 1500; N°. 14387, *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (20 *September*) waren genoteerd: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{15}{16}$, 65, $64\frac{15}{16}$; 3 pCt. $78\frac{1}{4}$; 4 pCt. $98\frac{3}{4}$, 99; Handelm. $127\frac{1}{2}$; Rusland 5 pCt. $104\frac{5}{8}$; dito 1828—29 102; 4 pCt. 1840 83; 5 pCt. 1855 $100\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$; Spanje $1\frac{3}{4}$ pCt. $33\frac{7}{8}$, $34\frac{1}{16}$, $33\frac{7}{8}$; 3 pCt. Binnenl. $43\frac{9}{16}$, $\frac{7}{32}$, $\frac{9}{16}$; Portugezen 3 pCt. te Londen $44\frac{15}{16}$; Oostenrijk Metall. 5 pCt. $54\frac{3}{4}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{1}{8}$; Zilver Nat. 5 pCt. $59\frac{7}{16}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{5}{8}$; Zilver 1849—54 $74\frac{1}{4}$; Id. $2\frac{1}{2}$ pCt. $29\frac{3}{8}$.

Advertentiën.

** Heden overleed alhier de WelEdele Heer ARNOLDUS JOSEPHUS INGEN-HOUSZ, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Oud-Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in den ouderdom van ruim 93 jaren.

BREDA, den 20. September 1859.

Eenige en algemeene Kennisgeving.

** In den jare Een duizend acht honderd negen en vijftig, den twintigsten September.

Ten verzoeke van Mejufvrouw JOHANNA MARIA VAN DEN KIEBOOM, huisvrouw van den Heer PIETER VAN DER POL, zonder beroep, wonende te *Oosterhout*, en dezelfde PIETER VAN DER POL, als haar in huwelijk hebbende en om haar te adsisteren en te authoriseren, domicilie kiezende ten Kantore van Mr. CHARLES AUGUST VAN DAM, Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te *Breda* en wonende aldaar in de Karnemelkstraat, Wijk B, No. 139, die zich als zoodanig constitueert en occupeeren zal, mitsgaders uit kracht van het verlof door de Arrondissements-Regtbank voornoemd bij hare beschikking van den dertienden September 1800 negen en vijftig, behoorlijk geregistreerd, aan mijne requiranten verleend.

Heb ik ondergeteekende JOHANNES CORNELIS VEERMAN Jz., gepatenteerd Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te *Breda*, wonende aldaar,

Voor de derde maal gedagvaard:

Den Heer CORNELIS JOHANNES SCHALK, laatst gewoond hebbende te *Terheyden*, doch thans afwezig, en dus mijn exploit doende bij aanplakking aan de voorname deur der Vergaderplaats van de Regtbank te *Breda*, en aan het Gemeentehuis te *Terheyden*, terwijl ik een afschrift heb overhandigd aan den Heer Officier van Justitie te *Breda*, die het origineel met gezien heeft geteekend, en voorts bij plaatsing in de *Bredasche* en *Staats-Courant*, welke nieuwspapieren daartoe bij het eerste verlof zijn aangewezen.

Om op *Dingsdag den één en dertigsten Januarij eerstkomende, des voormiddags ten tien ure*, te verschijnen ter Openbare Civiele Teregtzitting der Arrondissements-Regtbank te *Breda*, zitting houdende in het Paleis van Justitie aldaar in de St. Catharinastraat, Wijk D, No. 74.

M A N D A A T *ten einde:*

Aangezien de gedaagde in het jaar 1800 en twaalf van *Terheyden* is vertrokken, zonder volmagt tot het waarnemen zijner zaken gegeven, of order op het beheer derzelve gesteld te hebben.

Aangezien de laatste tijdingen welke men van hem ontvangen heeft, is van den derden Mei van dat jaar, en er na dien tijd hoegenaamd geen bewijs van zijn aanwezen of van zijn overlijden is ingekomen.

Aangezien de eischers in hunne betrekking van erfgenamen ab intestato van den gedaagde er dus belang bij hebben, dat door de Regtbank voornoemd worde verklaard, dat er sedert den derden Mei 1800 en twaalf regtsvermoeden van zijn overlijden bestaat.

Aangezien de gedaagde noch ten eerste male noch ten tweede male, ofschoon behoorlijk in den vorm der wet gedagvaard voor de Regtbank voornoemd is verschenen, ter zake als bij die dagvaarding breeder staat omschreven, ten gevolge van welke niet-verschijning aan de eischers bij voornoemd vonnis dd. 13 September 1859 daarvan is verleend acte, met verlof tot het doen dezer derde openbare dagvaarding; op den voet in de wijze als bij het vroeger door de Regtbank verleend verlof is omschreven;

Mitsdien op dien dag, hetzij in persoon, hetzij door iemand van zijnentwege van zijn aanwezen te doen blijken; den gedaagde tevens aanzeggende, dat in geval noch de gedaagde, noch iemand voor hem op deze derde dagvaarding, bij vooraf gestelden Procureur, mogt opkomen, en alzoo niet behoorlijk van zijn aanwezen mogt blijken, door of namens de requiranten zal worden geconcludeerd, dat bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank voornoemd zal worden verklaard, dat er regtsvermoeden van des gedaagden overlijden bestaat, en zulks sedert den derden Mei 1800 en twaalf, alles met veroordeeling van den gedaagde in de kosten.

De kosten van mij Deurwaarder zijn: *Zes Gulden negentig en een halve Cent.*

J. C. VEERMAN Jz.,
Deurw.

AANKONDIGING

van een gedaan exploit van den 19. September 1859, waarbij ten verzoeke van ELISABETH PIETERSE, Naaister, wonende te *Breda*, toegelaten om kosteloos te procederen bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Breda* van den 24. December, 1858, hebbende tot Prokureur Mr. JACOBUS FRANCISCUS JOSEPHUS DART, is beteekend: aan CATHARINA PIETERSE, huisvrouw van STEPHANUS VAN DEN BRANDE, en denzelfden STEPHANUS VAN DEN BRANDE, wiens woon- en verblijfplaats zijn onbekend, een vonnis, gewezen bij genoemde Regtbank den 6. September jl., houdende bevel, dat ter vervolging van genoemde ELISABETH PIETERSE als Eischeresse, zal worden overgegaan, op den 28. September eerstkomende, des voormiddags ten tien uren, ten Kantore van den Heer WOUTER VAN SWIETEN, Notaris residerende te *Steenbergen*, tot de scheiding en deeling der huwelijks-gemeenschap, welke tusschen JAN PIETERSE en JOHANNA MENS, in leven echtelieden, gewoond hebbende en overleden te *Steenbergen*, bestaan heeft, en van de nalatenschappen dier erflaters; bij welk vonnis tevens is bepaald, dat de belangen van de niet verschijnende, of tot voornoemde scheiding en deeling niet mede willende werken gedaagden en erfgenamen, zullen worden waargenomen door den Heer Mr. VAN WIJNMALEN, Advokaat, wonende te *Steenbergen*.

Voor deugdelijk Extract,

(KOSTELOOS.) Mr. J. F. J. DART,
Prokureur.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.